

Sygn. akt VIII U 1160/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Grzegorz Tyrka
Protokolant	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2022 r. w Gliwicach

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania K. B. i **OBIEKTYWNIE POZYTYWNE** Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 28 lipca 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołania.

(-) sędzia Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 1160/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 lipca 2021r. nr (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na podstawie przepisów ustawy z 13 października 1998r.

o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że K. B. jako pracownik u płatnika składek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od 1 lutego 2021r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zawierać umowy z członkami swojego zarządu. W takim przypadku obowiązują ją szczególne zasady reprezentacji spółki. W umowie z członkiem zarządu musi ją reprezentować, co do zasady, rada nadzorcza bądź pełnomocnik powołany uchwałą wspólników. Tymczasem z posiadanej informacji wynika, że umowa o pracę z K. B. została zawarta z naruszeniem ww. przepisu.

Odwołanie od decyzji wniosła K. B. oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. K. B. w precyzującym odwołaniu piśmie procesowym z 3 stycznia 2022r. wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji przez przyjęcie, że jako pracownik u płatnika składek (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu oraz wypadkowemu od 1 lutego 2021r. Odwołująca wniosła także o zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

W uzasadnieniu odwołujący wskazali, że umowa podpisana przez pracodawcę, za którego działał pełnomocnik M. T., jest umową o pracę ważnie zawartą.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd połączył sprawy do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

odwołująca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w G. zajmuje się artystyczną fotografią. Udziałowcami tej spółki jest odwołująca K. B. oraz M. T., które mają po 1/2 udziałów. M. T. jest prezesem zarządu, natomiast K. B. jest członkiem zarządu.

W dniu 1 lutego 2021r. została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony pomiędzy Spółką a odwołującą K. B.. W umowie przewidziano zatrudnienie K. B. na 1/8 etatu, za wynagrodzeniem minimalnym proporcjonalnym do wymiaru etatu, na stanowisku fotografa artystycznego. Przy zawarciu tej umowy Spółkę reprezentowała M. T., gdy na mocy Uchwały zgromadzenia wspólników z 29 stycznia 2021r. (Uchwała nr 1/1) została ona ustanowiona pełnomocnikiem Spółki do zawarcia umowy o pracę z członkiem zarządu z K. B..

Odwołująca K. B. faktycznie zajmuje się wykonywaniem zdjęć artystycznych, w plenerze, zdjęć rodzinnych, portretami. Odwołująca nie wykonuje codziennie zdjęć, a tylko wtedy kiedy jest zapotrzebowanie, zajmuje się także obróbką artystyczną zdjęć korzystając z programów komputerowych. Praca fotografa to jest jej jedyne zajęcie, nie prowadzi ona innej działalności ani nie pozostaje w innym stosunku pracy. Spółka prowadzi stronę internetową, za pośrednictwem której zgłaszają się klienci. Na stronie tej jest podane, która z ww. jakimi konkretnie zdjęciami się zajmuje. Odwołująca samodzielnie organizuje sobie dzień pracy i nie rozlicza się z czasu pracy. Nikt nie nadzoruje jej pracy, nie wydaje poleceń pracowniczych, nie ocenia tej pracy. Podobna sytuacja dotyczy M. T., która również jest fotografem, z tym że zajmuje się wykonywaniem na zlecenie firm zdjęć wewnątrz np. dla biur nieruchomości, a także reportażami ślubnymi. Jeżeli zgłasza się klient, to odwołująca umawia się z nim na sesję, która trwa od pół godziny do godziny. Sprzęt, na którym pracuje stanowi jej własność. Odwołująca i M. T. mają każda swoich klientów. Raz w tygodniu spotykają się, aby omówić np. sprawy strony internetowej Spółki, czynności marketingowe. Wspólnie zajmują się prowadzeniem spółki, podejmują decyzje związane z zakupem sprzętu, materiałów do pracy. Spółka wypłaca K. B. wynagrodzenie co miesiąc w formie przelewu. W Spółce nie jest prowadzona ewidencja czasu pracy. Również M. T. ma zawartą umowę o pracę ze Spółką w 2018r.

A. P. słuchana za odwołującą Spółkę zeznała, że współpraca oparta na spółce prawa handlowego jest korzystniejszą formą współpracy, bowiem spółka prawa handlowego uiszcza podatek 9%, a przedsiębiorca musiałby płacić podatek w wysokości 17%.

/ dowód z: akt ZUS, zeznań A. P., zeznań odwołującej K. B. oraz M. T./

Sąd zważył, co następuje:

odwołania K. B. oraz odwołującej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2021r., poz.423), zwanej ustawą, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów.

Po myśli art. 11 ust. 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 12, zaś według art. 12 ust. 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy, pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

Za pracownika natomiast – w myśl art. 8 ust 1 ustawy - uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, z zastrzeżeniem, że jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, o których mowa w ust. 11 - dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.

W orzecznictwie przyjmuje się, że pojęcia pracownik i zatrudnienie nie mogą być interpretowane na użytek ubezpieczeń społecznych inaczej niż interpretuje je akt prawny określający prawa i obowiązki pracowników i pracodawców - Kodeks pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 30 maja 2005r., sygn. akt III AUa 283/2005).

Według definicji zawartej w art. 22 Kodeksu pracy, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Konstytutywne cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych to: dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie, wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem i odpłatny charakter zatrudnienia. Ugruntowana linia orzecznicza Sądu Najwyższego wskazuje, że wymienione elementy powinny wystąpić łącznie, choć - w zależności od indywidualnego przypadku - z różnym natężeniem, by doszło do zawarcia stosunku prawnego, o którym mowa w art.22 k.p., gdyż o charakterze umowy oświadczenie pracy nie może przesądzić tylko jeden jej element, ale całokształt okoliczności faktycznych. Szczególnie istotny jest element podporządkowania pracownika pracodawcy, który jest warunkiem koniecznym (essentialia negotii) umowy o pracę, wyróżniającym ją spośród innych stosunków zobowiązaniowych, których przedmiotem jest świadczenie określonych czynności na rzecz innego podmiotu.

Podporządkowanie oznacza, że pracownik nie ma samodzielności w określeniu bieżących zadań, ponieważ należy to do sfery pracodawcy organizującego proces pracy.

Do pracodawcy należy w tym przypadku wskazanie zadania i określenie terminu jego wykonania, a następnie kontrola jakości i terminowości wykonanej pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 lutego 2016r. II PK 352/14).

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy należy stwierdzić, że wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwalają na jednoznaczne przyjęcie, że odwołująca K. B. nie wykonywała na podstawie zawartej umowy o pracę z 1 lutego 2021r. pracy w warunkach stosunku pracy, w szczególności z uwagi na brak najważniejszego i niezbędnego elementu takiego stosunku, a mianowicie elementu podporządkowania. Z materiału dowodowego wynika bowiem, że odwołująca nie wykonywała pracy fotografa pod kierownictwem i nadzorem pracodawcy. Odwołująca, jak zeznała, samodzielnie organizowała sobie pracę, nikt jej pracy nie nadzorował, nie wydawał poleceń, nie rozliczał jej z wykonanych zadań. Odwołująca wykonywała pracę na własnym sprzęcie. Wszystkie te okoliczności cechują prowadzenie indywidualnej działalności gospodarczej, a nie zatrudnienie w ramach stosunku pracy.

Odnosząc się do podnoszonej w decyzji zaskarżonej ważności zawartej umowy o pracę z punktu widzenia zachowania przepisów kodeksu spółek handlowych, a to art.210§1 k.s.h., dotyczącego prawidłowej reprezentacji spółki prawa handlowego przy zawieraniu umów o pracę z członkiem zarządu, to kwestia ta nie ma większego znaczenia dla

istnienia stosunku pracy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że mimo nieważności zawartej umowy o pracę strony mogą nawiązać umowny stosunek pracy przez czynności dorozumiane, w szczególności wskutek dopuszczenia pracownika do pracy, przyjmowania pracy przez pracodawcę i realizowania takiego stosunku prawnego, który odpowiada cechom stosunku pracy określonym w art. 22 k.p. (por. wyroki: z 27 marca 2000r. I PKN 558/99, z 5 listopada 2003r. I PK 633/02, z 12 stycznia 2005r. I PK 123/04, z 7 kwietnia 2009r. I PK 215/08, z 8 czerwca 2010r. I PK 16/10). Nie mniej jednak w rozpoznawanej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że te cechy stosunku pracy z art.22 k.p. nie zostały w przypadku odwołującej K. B. zachowane. Konsekwencją zaś takiego przyjęcia jest brak podstaw prawnych do objęcia odwołującej obowiązkowymi pracowniczymi ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym od 1 lutego 2021r.

Zajmując takie stanowisko Sąd z mocy art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. oddalił odwołania K. B. i odwołującej Spółki jako bezzasadne.

(-) Sędzia Grzegorz Tyrka